

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ

«Κεντρική Επιτροπή Κωδικοποίησης»

I. Με το υπό ψήφιση Νοχ. συστήνεται Κεντρική Επιτροπή Κωδικοποίησης (Κ.Ε.Κ.), αποστολή της οποίας είναι η «κωδικοποίηση της νομοθεσίας που ισχύει» (2 παρ.1 Νοχ). Όπως επισημαίνεται στην Αιτιολογική Έκθεση, με το Νοχ επιδιώκεται όχι μόνο ο εκσυγχρονισμός των ισχυόντων νομοθετικών κειμένων, αλλά και η δημιουργία των απαραίτητων όρων για διευκρινισθεί η έννοια των ασαφών ρυθμίσεων και να αρθεί η τυχόν αντίφαση μεταξύ διαφορετικών ρυθμίσεων. Το κωδικοποιητικό έργο ισχυουσών διατάξεων γίνεται κατ' εφαρμογή του άρθρου 76 παρ. 7 Συντ., κατά το οποίο η Ολομέλεια της Βουλής μπορεί με ιδιαίτερο νόμο να κυρώσει «κωδικοποίηση διατάξεων που υπάρχουν με απλή ταξινόμησή τους ή επαναφορά στο σύνολό τους καταργημένων νόμων, εκτός από τους φορολογικούς».

II. Σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 2 Νοχ, η Κ.Ε.Κ. αποτελείται, μεταξύ άλλων, από εν ενεργεία ή μη ανώτατους δικαστικούς λειτουργούς. Η συμμετοχή των εν ενεργεία δικαστικών λειτουργών στην Κ.Ε.Κ. είναι δυνατή σύμφωνα με το άρθρο 89 παρ. 2 Συντ., κατά το οποίο επιτρέπεται σε αυτούς, κατ' εξαίρεση, να μετέχουν σε νομοπαρασκευαστικές επιτροπές. Τέτοια επιτροπή αποτελεί αναμφίβολα και η Κ.Ε.Κ., στην οποία ανατίθεται η νομοτεχνική επεξεργασία της ισχύουσας νομοθεσίας.

Ορίζεται εξ άλλου στο άρθρο 1 παρ. 3 εδ. γ Νοχ ότι τον Πρόεδρο της Κ.Ε.Κ. τον αναπληρώνει ο αρχαιότερος των εν ενεργεία δικαστικών μελών της Επιτροπής. Η διάταξη ευρίσκεται σε αρμονία προς το άρθρο 88 παρ. 7 Συντ. Σύμφωνα με αυτό, στα συμβούλια, στα οποία μετέχουν μέλη του Συμβουλίου της Επικρατείας και του Αρείου Πάγου, προεδρεύει ο αρχαιότερος στον βαθμό. Από την προτεινόμενη διάταξη προκύπτει έτσι ότι η απόφαση του Πρωθυπουργού, με την οποία ορίζονται ο Πρόεδρος και τα μέλη της Κ.Ε.Κ., δεν θα περιλαμβάνει και διορισμό αναπληρωτή του Προέδρου της. Πρόβλημα πάντως θα μπορούσε να δημιουργηθεί σε περίπτωση που η Κ.Ε.Κ.

2

αποτελείται από τον Πρόεδρο, που πάντα είναι εν ενεργεία Αντιπρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας, ενώ όλα τα άλλα μέλη δεν είναι πλέον εν ενεργεία δικαστικοί λειτουργοί, πράγμα που επιτρέπεται (1 παρ. 2 Νσχ). Σε μία τέτοια, όμως μάλλον εξαιρετική περίπτωση, θα υπήρχε ζήτημα κατά την αναπλήρωση του κωλυόμενου Προέδρου, η οποία πρέπει πάντοτε να γίνεται από εν ενεργεία δικαστικό λειτουργό. Η τακτοποίηση του ζητήματος θα οδηγήσει ίσως στην αποφυγή ερμηνευτικών προβλημάτων στο μέλλον.

III. Σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 1 Νσχ, τα εκάστοτε υπό κωδικοποίηση νομοθετικά κείμενα προσδιορίζονται με νόμο ύστερα από σχετική απόφαση της Κ.Ε.Κ., την οποία εγκρίνει ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργικού Συμβουλίου. Από το άρθρο 76 παρ. 7 Συντ. (ανωτ. Ι) προκύπτει όμως ότι η ισχύουσα φορολογική νομοθεσία δεν μπορεί να αποτελέσει πεδίο κωδικοποίησης κατά τις προτεινόμενες διατάξεις.

IV. Σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2 Νσχ, κατά το έργο της κωδικοποίησης επιτρέπονται «η αναδιάρθρωση των διατάξεων που κωδικοποιούνται, η απόλεια των διατάξεων που έχουν καταργηθεί ρητά ή σιωπηρά, καθώς και των μεταβατικών διατάξεων που δεν έχουν πεδίο εφαρμογής, ... η προσαρμογή των διατάξεων που καθορίζουν αρμοδιότητες διοικητικών και άλλων οργάνων προς το υφιστάμενο οργανωτικό σχήμα των κεντρικών και αποκεντρωμένων κρατικών υπηρεσιών...». Είναι προφανές ότι για την επιτέλεση τέτοιου κωδικοποιητικού έργου μπορεί κατά περίπτωση να απαιτηθεί λεπτή ερμηνευτική εργασία, για να κριθεί, λ.χ., αν ορισμένη διάταξη έχει ήδη καταργηθεί σιωπηρά ή αν ρύθμιση διαχρονικού δικαίου απομένει πλέον χωρίς πεδίο εφαρμογής. Σε αντίστοιχες περιπτώσεις, η κατάργηση – ιδίως η σιωπηρή – της διατάξεως απαιτείται να αποκτήσει τυπική ισχύ νόμου, πράγμα που ακριβώς επιτυγχάνεται με την κύρωση του Κώδικα από τη Βουλή (3 παρ. 1 Νσχ).

Αθήνα, 24.3.2003

Ο εισηγητής
Στέλιος Ν. Κουσουλής
Προϊστάμενος του Τμήματος
Επικ. καθηγητής Παν/μίου Αθηνών

Ο προϊστάμενος της Διεύθυνσης
Αντώνης Μ. Παντελής
Καθηγητής Παν/μίου Αθηνών

Για το Επιστημονικό Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
Καθηγητής Κώστας Μαυριάς